

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ७४) काठमाडौं, फागुन २६ गते, २०८१ साल (संख्या ६०

भाग ३ नेपाल सरकार उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको सूचना

औद्योगिक व्यवसाय (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०८१

औद्योगिक व्यवसाय नियमावली, २०७८ लाई संशोधन गन वाञ्छनीय भएकोले,

औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ को दफा ६७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ।

- संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यी नियमहरूको नाम “औद्योगिक व्यवसाय (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०८१” रहेको छ।
(२) यो नियमावली तुरन्त प्रारम्भ हुनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि, मात्र लागु हुनेछ।

२०. औद्योगिक व्यवसाय नियमावली, २०७८ को नियम ७ मा संशोधनः औद्योगिक व्यवसाय नियमावली, २०७८ (यसपछि ‘मूल नियमावली’ भनिएको) को नियम ७ को,-
(१) उपनियम (२) मा रहेका “उपदफा (३)” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “उपदफा (२)” भन्ने शब्दहरू राखी सोही उपनियममा रहेका “निवेदनसाथ” भन्ने शब्द पछि “प्रत्येक वर्षको लागि” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।
(२) उपनियम (४) मा रहेका “एक पटकमा बढीमा एक वर्षको लागि” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “नबद्धने गरी उद्योग” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
३०. मूल नियमावलीको नियम ८ मा संशोधनः मूल नियमावलीको उपनियम (२) को सट्टा देहायको उपनियम (२) राखिएको छः-
“(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएमा उद्योग दर्ता गर्ने निकायले सम्बन्धित उद्योगीलाई ऐनको दफा ११ को उपदफा (२) को अधीनमा रही अनुसूची-११ बमोजिमको ढाँचामा उद्योग स्थानान्तरणको स्वीकृति दिन सक्नेछ।”
४०. मूल नियमावलीमा नियम ८क. थपः मूल नियमावलीको नियम ८ पछि देहायको नियम ८क. थपिएको छः-
“८क. स्वामित्व हस्तान्तरण वा परिवर्तन गर्दा स्वीकृति लिनु पर्ने:
(१) कुनै उद्योगको स्वामित्व हस्तान्तरण वा परिवर्तन गर्नु पर्ने भएमा सम्बन्धित उद्योगले उद्योग दर्ता गर्ने निकायमा स्वीकृतिका लागि देहाय बमोजिमका कागजात संलग्न गरी संयुक्त निवेदन दिनु पर्नेछः-

- (क) साधारणसभा वा सञ्चालक समितिको
निर्णय,
- (ख) उद्योगको दायित्व र सम्पत्ति
फरफारक सम्बन्धी विषय उल्लेख
गरी भएको सम्झौताको प्रति,
- (ग) कम्पनी अद्यावधिक पत्रको प्रतिलिपी,
- (घ) अधिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण
प्रतिवेदन,
- (ड) अधिल्लो आर्थिक वर्षको करचुक्ता
प्रमाणपत्र,
- (च) सम्बन्धित नियामक निकायको
अनुमति लिनुपर्ने उद्योगको हकमा
त्यस्तो निकायले स्वामित्व हस्तान्तरण
वा परिवर्तन गर्न दिएको अनुमति,
- (छ) पुँजीगत लाभकरका विषयमा
सम्बन्धित कर कार्यालयको पत्र, र
- (ज) सूचिकृत उद्योगको हकमा नेपाल
धितोपत्र बोर्डको पूर्व स्वीकृति ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन
जाँचबुझ गर्दा व्यहोरा मनासिब देखिएमा उद्योग दर्ता गर्ने
निकायले शर्त तोकी स्वीकृति दिनु पर्नेछ ।”

५०. मूल नियमावलीमा परिच्छेद-२क. थप: मूल नियमावलीको
परिच्छेद-२ पछि देहायको परिच्छेद-२क. थपिएको छः-

“परिच्छेद-२क.

स्टार्टअप उद्यम दर्ता तथा सञ्चालन

“१५क. **स्टार्टअप उद्यम दर्ता तथा सञ्चालनः** (१) ऐनको दफा ४क. बमोजिम स्टार्टअप उद्यम दर्ता गर्न चाहने फर्म वा कम्पनीले देहायका कागजात तथा विवरण सहित उद्योग दर्ता गर्ने निकायमा अनुसूची-१७क. बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछः-

(क) नियम ३ को उपनियम (१)

बमोजिमका कागजात र विवरण,

(ख) सञ्चालनमा रहेको फर्म वा कम्पनीको हकमा अधिल्लो आर्थिक वर्षको वार्षिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन वा सञ्चालनमा नरहेको फर्म वा कम्पनीको हकमा वित्तीय अवस्था देखिने विवरण,

(ग) वस्तु वा सेवाको उत्पादनमा नवीन सोच र प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धी स्वःघोषणा।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन जाँचबुझ गर्दा ऐनको दफा ४क. बमोजिमको स्टार्टअप उद्यमको रूपमा दर्ता गर्न उपयुक्त देखिएमा उद्योग दर्ता गर्ने निकायले त्यस्तो स्टार्टअप उद्यम दर्ता गरी अनुसूची-

१७ख. बमोजिमको ढाँचामा स्टार्टअप उद्यम दर्ताको प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम दर्ता भएको स्टार्टअप उद्यमको उद्योग दर्ता गर्ने निकायले एकीकृत सूची बनाई अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (२) बमोजिम दर्ता भएको स्टार्टअप उद्यमले एक वर्षभित्र उद्यम सञ्चालन गरी उद्योग दर्ता गर्ने निकायमा सोको जानकारी दिनु पर्नेछ ।

१५ख. स्टार्टअप उद्यमको दर्ता खारेजः ऐनको दफा ४क. बमोजिम दर्ता भएको स्टार्टअप उद्यमको दर्ता खारेज ऐनको दफा १५ र नियम १२ बमोजिम हुनेछ ।

१५ग. स्टार्टअप उद्यमको रूपमा कायम नरहने: (१) ऐनको दफा ४क. बमोजिम दर्ता भएको स्टार्टअप उद्यम देहायको कुनै अवस्थामा स्टार्टअप उद्यमको रूपमा कायम रहने छैन:-

- (क) स्टार्टअप उद्यम दर्ता भएको अवधि दश वर्ष पूरा भएमा,
- (ख) स्टार्टअप उद्यमको रूपमा दर्ता भएपछि कुनै आर्थिक वर्षमा पन्थ करोड रुपैयाँभन्दा बढीको कारोबार गरेमा,
- (ग) नियम १५ख. बमोजिम स्टार्टअप उद्यमको दर्ता खारेज भएमा ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम स्टार्टअप उद्यमको रूपमा कायम नरहने अवस्था भएमा उद्योग दर्ता गर्ने निकायले सो व्यहोरा आफ्नो अभिलेखमा जनाई त्यस्तो उद्यमलाई स्टार्टअप उद्यमको सूचीबाट हटाई सोको जानकारी सात दिनभित्र सम्बन्धित उद्यमीलाई दिनु पर्नेछ।

(३) उपनियम (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै स्टार्टअप उद्यम ऐनको दफा ३ बमोजिम उद्योगको रूपमा स्थापना वा सञ्चालन हुन बाधा पर्ने छैन।

१५८. स्टार्टअप उद्यम प्रवर्द्धन गर्ने वा गराउने: स्टार्टअप उद्यमको प्रवर्द्धन तथा संवर्धनको लागि मन्त्रालयले देहायका काम गर्ने वा गराउन सक्नेछः-

- (क) स्टार्टअप उद्यमको प्रवर्द्धन तथा संवर्धन सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रम तजुमा,
- (ख) स्टार्टअप उद्यमको नीति, कानून, त्यस्तो उद्यमको संस्थागत क्षमता तथा कार्य प्रणालीको समीक्षा गरी सुधारको लागि सिफारिस,
- (ग) स्टार्टअप पर्यावरण निर्माण गर्न उद्यम संवर्धन केन्द्रको स्थापना गरी सञ्चालन,

- (घ) ऐन बमोजिम स्थापना तथा सञ्चालन हुने उद्यम संवर्धन केन्द्रलाई आवश्यक सहयोग र समन्वय,
- (ङ) स्टार्टअप उद्यम प्रवर्धन सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण,
- (च) उद्यम संवर्धन केन्द्र सञ्चालन गर्ने संस्थाको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धिको लागि आवश्यक सहजीकरण र समन्वय,
- (छ) नेपाल सरकारको निकायबाट सञ्चालित उद्यम संवर्धन केन्द्रको अनुगमन तथा निरीक्षण।

६. **मूल नियमावलीको नियम ४० मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम ४० को उपनियम (१) मा रहेका “उपदफा (१)” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “उपदफा (२)” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
७. **मूल नियमावलीको नियम ४३ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम ४३ को उपनियम (१) को खण्ड (ज) पछि देहायको खण्ड (झ) थपिएको छ:-
“(झ) उद्योग दर्ता गर्ने निकायले तोकेको व्यावसायिक सामाजिक जिम्मेवारी क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने अन्य उपयुक्त क्षेत्र ।”

d. **मूल नियमावलीको अनुसूचीमा संशोधनः** मूल नियमावलीको,-

- (१) अनुसूची-४ को खण्ड (छ) को क्रमसङ्ख्या ३० मा रहेका “प्याकेजिङ, रिफिलिङ सेवा (एल. पी.जी. र्यास रिफिलिङ र सवारी र्यास रिफिलिङ गर्ने स्टेशन समेत)” भन्ने शब्दहरूको सदृश “प्याकेजिङ, रिफिलिङ सेवा, प्राकृतिक र्यास (एल. एन. जी., सी. एन. जी.), रिफिलिङ (एल. पी. जी. र्यास रिफिलिङ र सवारी र्यास रिफिलिङ गर्ने स्टेशन समेत) वा वितरण” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
- (२) अनुसूची-८ को शर्तहरूको क्रमसङ्ख्या १ मा रहेका “अनुमतिपत्र पाएको पैंतीस दिनभित्र” भन्ने शब्दहरूको सदृश “अनुमतिपत्र पाएको मितिले दुई वर्षभित्र” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
- (३) अनुसूची-१७ पछि संलग्न बमोजिमका अनुसूची-१७क. र १७ख. थपिएका छन्।

“अनुसूची १५क.

(नियम १५क. को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

स्टार्टअप उद्यम दर्ताको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा

श्री .....,

..... |

विषय: स्टार्टअप उद्यम दर्ता सम्बन्धमा।

..... प्रदेश ..... जिल्ला .....
नगरपालिका/गाउँपालिका वडा नं. .... मा
..... उद्देश्य रहेको ..... नामको
स्टार्टअप उद्यम दर्ता गर्न औद्योगिक व्यवसाय नियमावली, २०७८ को
नियम १५क. को उपनियम (१) बमोजिम संलग्न गर्नु पर्ने कागजात
तथा विवरण यसै निवेदनसाथ संलग्न गरी स्टार्टअप उद्यम दर्ताको
लागि निवेदन गरेको छु/गरेका छौं। निवेदनमा उल्लेख भएको व्यहोरा
ठीक साँचो हो, झुट्टा ठहरे कानुन बमोजिम सहुँला बुझाउँला।

निवेदकको:-

नाम, थर:

हस्ताक्षर:

नागरिकता प्रमाणपत्र नम्बर: ..... जारी मिति: ..... जिल्ला: .....

ठेगाना: ..... प्रदेश ..... जिल्ला .....

नगरपालिका/गाउँपालिका, वडा नं. ..., टोल/मार्ग .... घर नम्बर .....

सम्पर्क फोन/मोबाइल नम्बर:.....

इमेल: .....

अनुसूची १७ख.

(नियम १५क. को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

सञ्चालकको
फोटो

स्टार्टअप उद्यम दर्ता प्रमाणपत्रको ढाँचा

स्टार्टअप उद्यम दर्ता नं.:

मिति:-

औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ को दफा ४क. तथा औद्योगिक व्यवसाय नियमावली, २०७८ को नियम १५क. को उपनियम (२) बमोजिम देहायको स्टार्टअप उद्यम दर्ता गरी यो प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छः-

१. स्टार्टअप उद्यमको नामः
२. स्टार्टअप उद्यम सञ्चालकको नामः
३. स्टार्टअप उद्यमको ठेगाना:
४. स्टार्टअप उद्यमको उद्देश्यः
५. स्टार्टअप उद्यमको कुल पुँजी रु.:
(क) स्थिर पुँजी रु:
(ख) चालू पुँजी रु:
६. आवश्यक विद्युत शक्ति:
७. स्टार्टअप उद्यम सञ्चालन हुने दिन (प्रतिवर्ष):
८. स्टार्टअप उद्यमले उत्पादन गर्ने वस्तु वा सेवाको प्रकारः
९. आवश्यक पर्ने जनशक्ति:

१०. स्टार्टअप उद्यम सञ्चालन, व्यावसायिक उत्पादन वा कारोबार सुरु गर्नु पर्ने अवधि:
११. उत्पादन क्षमता:

प्रमाणित गर्ने आधिकृतको:-

हस्ताक्षरः

नामः

पदः

मिति:”

आज्ञाले,
कृष्ण बहादुर राजत
नेपाल सरकारको सचिव ।